

Herman Koch: 'Ik was veertig jaar bang dat het echt kutmuziek zou blijken te zijn' V8

de Volkskrant

VRIDAG
16 MAART 2012
VK.NL

DE VOLKSKRANT BV JACOB BONTIUSPLAATS 9, POSTBUS 1002, 1000 BA, AMSTERDAM REDACTIE@VOLKSKRANT.NL TEL.: REDACTIE 020-562 9222 KLANTENSERVICE 088-056 1561 BEZORGING 088-056 1555

NIEUW SATIRISCH VOETBALPROGRAMMA

Van Vleuten en Van Muiswinkel: 'Sport is zinloos'

MEDIA V18-19

CATALOGUS MET HELE OEUVERE GLASKUNSTENAAR

Copier compleet

KUNST V2-4

BUSRAMP ZWITSERLAND DAG VAN NATIONALE ROUW IN BELGIË

Voor basisschool 't Stekske in het Belgische Lommel groeit de stapel bloemen, kaarten en kaarsjes ter nagedachtenis aan de 28 slachtoffers, onder wie 22 kinderen, van het busongeluk in Zwitserland. Voor vandaag is in

België een dag van nationale rouw afgekondigd. Ook in Nederland hangen veel vlaggen halfstok. Niet zeven maar zes Nederlandse kinderen blijken te zijn omgekomen. Zie ook pagina 5. Foto Evert-Jan Daniels / ANP

Voetnoot Slogan

'Het boek wordt bedreigd door het e-book', schreef een vriendelijke columnist van *Het Parool*. Alsof het e-book niet ook een boek is, hoe wil ik me kan voorstellen dat een monnik die jarenlang teksten had gekopieerd een paar eeuwen geleden beweerde: 'Het handgeschreven boek wordt bedreigd door de drukpers.'

De mens is geneigd elke verandering als een bedreiging te beschouwen. Die vermeende dreiging gaat gepaard met het debiteren van platitudes die niet hoeven te worden getoetst: de mensen lezen steeds minder, de jeugd wordt dommer, de kwaliteit van het onderwijs holt achteruit.

Dat de vrije wil niet bestaat, is een klassieke platitude. Wat Marcel van Dam niet tegenhoudt om te beweren dat de meritocratie bestreden kan worden door iedereen ervan te doordringen dat wij volstrekt gedetermineerd zijn.

Ik weet waarom. De verkiezingslogan van Roemer zal luiden: 'U hebt geen vrije wil. Daarom moet u SP stemmen.'

Arnon Grunberg

Jeugdwerkloosheid doorbreekt grens van 100 duizend

Werkloosheid daalt, maar jongere vindt geen werk

Van onze verslaggeefster Nanda Troost

AMSTERDAM Het was donderdag een onverwachte meevaller: de werkloosheid blijkt vorige maand te zijn gedaald. Maar tegelijkertijd wordt onder jongeren een zorgwekkende trend zichtbaar. Hun positie op de arbeidsmarkt holt achteruit. In februari zaten ruim 100 duizend jongeren onder de 25 jaar zonder baan.

De kloof tussen oud en jong wordt daardoor groter, blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het percentage werkloze jongeren bedraagt nu het dubbele van het gemiddelde: 11,9 versus 6 voor de beroepsbevolking. Onder 45-plussers is dit 5 procent.

Ook jongeren die wel werken kampen met problemen. Zij vinden nauwelijks een vaste baan en kunnen daardoor moeilijk een economisch zelfstandig bestaan opbouwen. 'Als we niet uitkijken, is er een verloren generatie in de maak', zegt Dennis Wiersma, voorzitter van FNV Jong.

Jongeren zijn de dupe van de toenemende flexibilisering, zegt Sonja Bekker van het wetenschappelijk instituut Reflect in Tilburg, dat onderzoek doet naar internationale arbeidsmarktproblemen. Ze vindt dat jongeren de zekerheden moeten krijgen die horen bij vast werk. 'Ook jongeren moeten een hypotheek

kunnen afsluiten als ze een woning zoeken.'

Uit Europees onderzoek blijkt dat in 2006 van de werknemers jonger dan 35 jaar 63 procent een baan voor onbepaalde tijd had. In 2009 was dit gedaald tot 53 procent. Van de Nederlanders met een tijdelijk contract gaf eenderde aan geen vaste aanstelling te kunnen vinden. Vorige week meldde het UWV dat in 2011 tweeduizend mensen een vaste baan vonden, tegen 83 duizend in 2010.

De stijging van de jeugdwerkloosheid lijkt nog niet voorbij. Als gevolg van de crisis zijn jongeren langer op school gebleven of deden ze een extra studie. Bekker waarschuwt dat zij later alsnog de arbeidsmarkt opkomen. 'Door dit naijleffect loopt de werkloosheid in de zomer verder op.'

Ook het CBS ziet dat. Afgelopen zomer al melden zich beduidend meer jongeren op de arbeidsmarkt. 'Daar ligt een duidelijke verklaring voor de stijging van de jeugdwerkloosheid', zegt Peter Hein van Mulligen, econoom van het CBS.

ADVERTENTIE

TED VAN LIESHOUT

Mijn meneer

Een autobiografische roman over een onmogelijke relatie tussen een kleine jongen en een volwassen man

Boekertip

€ 1,50

Jaargang 90
64 pagina's
Nummer 26712

Beigi	€ 2,30
Duitsland	€ 2,95
Engeland	€ 1,80
Frankrijk	€ 2,95
Groekeland	€ 2,95
Italië	€ 2,95
Luxemburg	€ 2,30
Oostenrijk	€ 2,95
Portugal	€ 2,95
Spanje	€ 2,95
Zwitserland	€ 4,20
Hongarije	€ 1,70
Kroatië	€ 2,30
Slovenië	€ 3,20

8 410371 002094

ADVERTENTIE

Gaat u mee van de lente genieten?

Single VOORJAARSREIZEN

✓ Vrijwel altijd een 1-persoonskamer zonder toeslag

3 dagen vanaf **129**

Altijd wel een singlereis die bij u past!

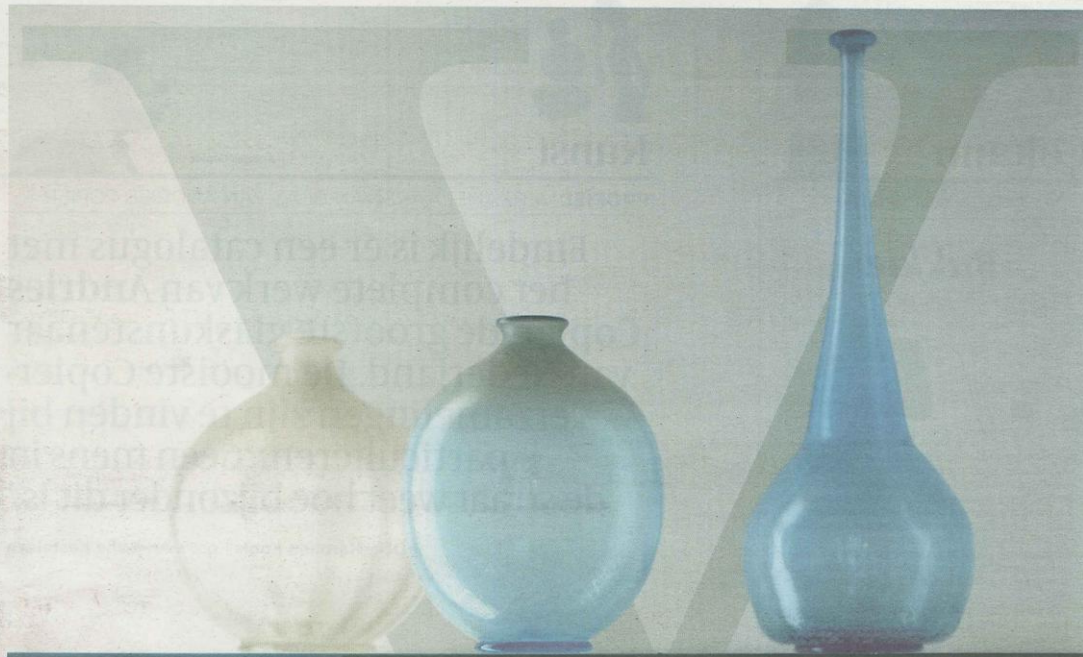
Aankomstdata: div. data van maart t/m juni

Trek er deze lente eens gezellig samen met andere singles opuit! Maak een keuze uit het uitgebreide aanbod singlereizen van KRAS.NL en geniet dit voorjaar van de eerste zonnestralen, de prachtige natuur of van gezellige steden. Of u nu kiest voor een weeklange wandelen met Pasen of Pinksteren, zonnen tijdens de meivakantie of een luxe zeereis, er is altijd wel een singlereis die bij u past!

Zie www.kras.nl/singlevoorjaarsreizen

KRAS.NL
waarom zou je meer betalen

BOEK ONLINE of bel 0900-9697 15 cpm

De beste Copiers staan bij de mensen thuis

LANGS BIJ VERZAMELAARS VAN **ANDRIES COPIER**, NEDERLANDS GROOTSTE GLASKUNSTENAAR

Deel van de collectie Andries Copier-glas van Karel Poels

Foto An-Sofie Kesteleyn

Toon mij uw tas...

EN MOE JOURNALISTE AYNOK TAN ZEGT U WIE U BENT PAG 5

Borgen, de realitycheck

POLITICI BEOORDELEN DEENSE THRILLERSERIE PAG 6

Alcoholvrije feestjes

HET SUCCES VAN FRIS VERKLAARD DOOR BEZOEKERS PAG 16

Column

SYLVIA WITTEMAN

Bakkie

Afen toe krijg je nieuws dat moeilijk te bevatten valt. 'Douwe Egberts wordt D.E. Master Blenders 1753' stond gisteren in de krant. De keuze van die nieuwe naam was, zo las ik, bepaald na een intensieve, zes maanden vergende zoektocht en een analyse van duizenden mogelijke namen. Daar moest ik wel even over nadenken. Hoe gaat dat in zijn werk, zes maanden intensief zoeken naar een nieuwe naam voor koffie? En dan die 'duizenden mogelijke namen': zaten ze daar met een roedel marketingjongens een half jaar lang dag in dag uit in een zaaltje heel hard 'Huisvrouventroost!' 'Lekker Leuten!' 'Nee, ik heb het! Bakkie Pleur!' tegen elkaar te roepen?

Of nee, Nederlandse namen kwamen natuurlijk niet in aanmerking. Dat was juist het probleem van Douwe Egberts: zo'n naam is onhandig op de

Hadden we indertijd moeten besluiten Johan Cruyff te veranderen in 'J.C. Soccer Master 1947'?

internationale markt, want buitenlanders kunnen hem niet uitspreken. Dat wordt iets als 'Djoewie Eghburtz' en dat bekt niet. Zelfs in het Nederlands heeft de naam trouwens al iets vaag lachwekkends. Zeker toen ik nog koffiezette met behulp van een cafetière, u weet wel, zo'n koffielkan met een filter dat je dóór moet duwen, dacht ik bij elk vers bakje, vaak zelfs hardop: 'Dóuwen, Egbertz!'

Aan de andere kant, die naam bestaat al sinds 1753, klaarblijkelijk zonder het bedrijf schade te berokkenen, integendeel. Trouwens, we hebben wel méér succesvolle producten in de internationale markt met rare namen. Neem nou Johan Cruyff. U weet het: overal buiten Nederland breken ze hun tong erover. Hadden we dan indertijd moeten besluiten Johan Cruyff te veranderen in 'J.C. Soccer Master 1947'? Nee toch? En wat ze allemaal nog met Goudse kaas en Heinekenbier kunnen gaan uitspoken. Nee, je moet er niet aan denken.

Vooraf dat jaartal in 'D.E. Master Blenders 1753' zit me dwars. Is het de bedoeling dat we dat voortaan in zijn geheel gaan uitspreken, in het Engels ook nog? 'Goedemiddag, mag ik van u een kopje D.E. Master Blenders Seventeenfiftythree?' Je zou voor minder naar de Nespresso grijpen. Kortom, wat bezield die lui? Toen ik de naam vaststelde, gingen mijn gedachten uit naar 'mooie erfenis, leiderschap, dynamische merken, sterke groei, operationele voortreffelijkheid en een fantastische plek om te werken' zegt bestuursvoorzitter Michiel Herkemij. En dan kom je met 'D.E. Master Blenders 1753'? Kom op zeg. Vooral die 'fantastische plek om te werken' zie ik daar beslist niet in terug.

Ik vraag me af wat deze flauwekul gekost heeft, maar het zal gerust een lieve duit zijn. Een kleine blik op Wikipedia leert ons dat Douwe *himsel* in dat beruchte 1753 zijn eerste winkeltje in koloniale waren opende. Dat winkeltje heette 'De Witte Os'. Aan die naam zijn geen marketingjongens te pas gekomen. Nee, Douwe stopte gewoon een pijpje en vroeg (in het Fries) aan zijn vrouw: 'Zeg, hoe zullen we dat winkeltje eigenlijk noemen?' en toen zei zij (ook in het Fries): 'Nou, De Witte Os lijkt me wel wat'. Klaar. Hadden ze die naam nou maar gehouden. White Ox klinkt uitstekend. Het is kort, krachtig en internationaal. Een os is sterk maar toch zachttaardig. Je ziet hem vóór je, een eenvoudige, sierlijk wit logootje op een koffiebruin fond.

White Ox dus, Douwe. Graag gedaan.

Kunst

Andries Copier

PROFIEL VERZAMELAARS VAN GLAS VAN ANDRIES COPIER

Eindelijk is er een catalogus met het complete werk van Andries Copier, de grootste glaskunstenaar van Nederland. De mooiste Copierverzamelingen zijn te vinden bij particulieren. 'Geen mens in de straat weet hoe bijzonder dit is.'

Door Karolien Knols Foto's An-Sofie Kesteleyn

Gluren door glas

Elk mens heeft toch als kind bellen geblazen. Die toverij, ik kan me niet poëtischer voorstellen, je geeft adem aan een droom.' Dat zei Andries Dirk Copier (1901-1991) in een interview, zeven jaar voor zijn dood.

Het citaat staat in de onlangs verschenen catalogus *Copier Compleet*, een vijfhonderd pagina's tellend, rijk geïllustreerd overzicht van werk en leven van de grootste glaskunstenaar die Nederland heeft gekend.

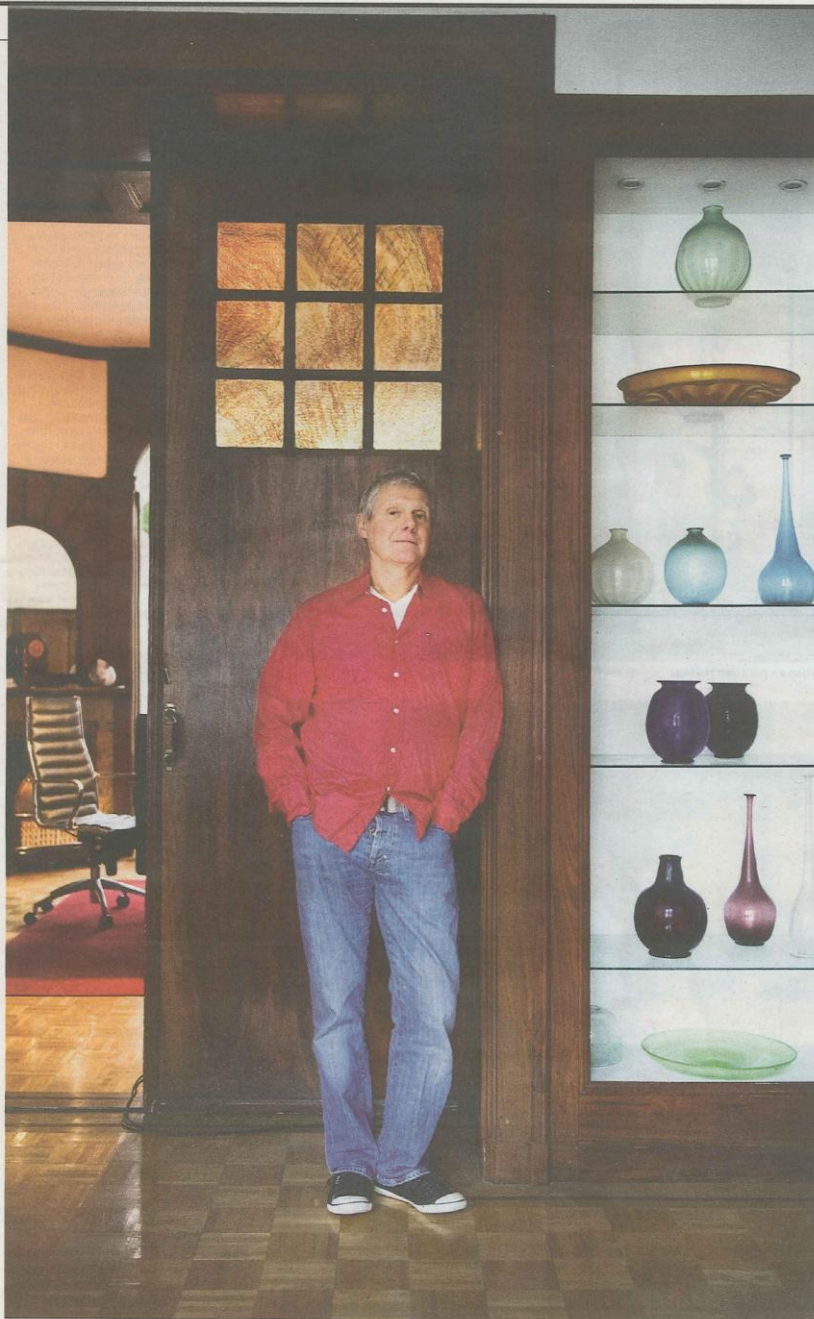
Het idee voor de catalogus ontstond vier jaar geleden. Joan Temminck, chroniqueur van de geschiedenis van de Nationale Glasfabriek Leerdam, en Laurens Geurtz, kleinzoon van Copier, waren beiden van mening dat er nog nooit in boekvorm recht was gedaan aan de veelzijdigheid van Copiers werk. Temminck: 'De meeste mensen kennen vooral zijn glas, maar hij was ook graficus, hij heeft porselein ontworpen en een collectie zilver.'

De likeurkaraf, de kaasstolp en het waterstel. Het Gildegias, wereldberoemd in elke Nederlandse huiskamer. Serviezen in glas en porselein, vazen en schalen als kunstobjecten zo mooi. Andries Dirk Copier heeft het allemaal gemaakt - eerst in de bijna zes decennia dat hij als (hoofd)ontwerper aan de Glasfabriek Leerdam was verbonden, na zijn pensionering als autonoom kunstenaar samenwerkend met de beste glasblazers van de wereld.

Dat hij als de grootste wordt gezien, ligt volgens Rob Driessen, kunsthistoricus en taxateur, niet alleen aan het feit dat hij zo lang als ontwerper actief is geweest. Copier heeft als geen ander de tijdgeest aangevoeld, hij heeft zich steeds opnieuw en tot op hoge leeftijd, technisch vernieuwd. Hij begon met art nouveau ontwerpen, liet zich later beïnvloeden door de Nieuwe Zakelijkheid van mensen als Berlage, om vervolgens, na de oorlog, te gaan experimenteren met decoraties als geknipte metalen figuurtjes in het glas. Hij is bovendien de man geweest die artisticeit wist te vertalen naar massaproductie en die heel goede mensen om zich heen verzamelde. De glasblazers met wie hij werkte, heeft hij tot grote hoogte gebracht.

Hoe herken ik een Copier?

Seriegoed uit de kunstnijverheidscollectie van de jaren twintig heeft een etsstempel van de letters C en L, in spiegelbeeld. Een heel goede pompoenvormige serievaas in oranje of rood kan kostbaarder zijn dan een minder fraaie unica. **Serica** zijn te herkennen aan een stempel in de vorm van een driehoek. In **unica** (ook meervoud als het er maar één is) wordt met een diamantsift het jaartal en een nummer gegraveerd. Bij twijfel: catalogi erbij halen. Het Nationale Glasmuseum Leerdam houdt ook taxatie dagen.

Karel Poels.

'Het lijkt alsof het glas gaat praten'

De kracht van de verzameling van Karel Poels ligt in de serica. Veertig heeft hij er. Hij heeft wel eens mazzeltjes gehad.

Er zijn tijden geweest dat Karel Poels (62), eigenaar van bed and breakfast The Collector in Amsterdam, tegen vrienden zei: 'Gaan we de stad in om een mooie man te versieren of rijden we naar Groningen voor die ene Copier?' Het werd altijd het laatste.

Vijfentwintig jaar geleden is dat alweer. 'Ik handelde zelf nog in glas. Drie, vier keer per week struinde ik rommelmarkten af. Altijd op zoek: naar Copier, of naar Maastrichts glas, naar aardewerk. Verzamelaars zijn een apart volk. Heel fanatiek. Heeft Imca Marina niet een keer gezongen: de jacht is spannender dan de prooi? Zo is het ook met verzamelen.' 'Karel heeft het ouderwets' - dat zegt zijn familie. Stoelen van Gispén, donkerhouten lambrisering, tafels, kasten en lampen uit de tijd van de Amsterdamse School. 'Alles hier komt uit dezelfde periode: tussen 1925 en 1935.' Als verzamelaar van religieuze kitsch kwam hij begin jaren tachtig op een markt twee glazen tegen, gemerkt door Copier. 'Ik ben ze in een boekje gaan opzoeken en wat ik meteen leuk vond: dat je kon zien uit welke serie het glas kwam, hoeveel er van gemaakt waren en in welke kleuren. Dat wakkerde het gevoel aan om te verzamelen tot je zo'n serie compleet had. Ik heb heel lang in alle catalogi van tentoonstellingen kruisjes gezet bij het glaswerk dat ik had.'

'Was het in het begin 'pruiwerk', kommetjes en schaaljes en glaasjes, vrij snel ging Poels over op serica: ontwerpen waarvan er steeds enkele werden gemaakt. 'Dat is mijn kracht geweest. Ik heb mij uitsluitend gericht op de serica en dan ook nog alleen op de eerste 48. De klassieke ontwerpen, met craquelé.' Veertig serica heeft hij. 'Als ik iets zie en het licht naar me, dan koop ik het.' Het is een mooie verzameling, zegt hij zelf. 'Kijk nu hoe het licht door die kast valt. Het lijkt net alsof het glas gaat praten.' Hij pakt voorzichtig een kobaltblauwe vaas. 'Voel maar, hoe aards.' Alleen met 'glashanden' mag je aan zijn verzameling komen. 'Die ring van jou, dat kan dus eigenlijk niet.'

Poels weet van elke vaas en schaal van wie hij hem heeft gekocht. Grappig, zegt hij, hoe alle herinneringen bovenkomen. 'Ik heb een keer van een man die de boel wel eens bedonderde, een lichtblauw vaasje gekocht voor 125 gulden. Hij dacht dat het Maastrichts glas was. 's Avonds zat ik hier aan tafel die vaas te bekijken, en ineens dacht ik: wat zie ik nu? Ik pakte het vergrootglas; stond er onder de vaas het driehoekje van Copier, de sericastempel. Die vaas is nu het veelvoud waard en is een van de mooiste items uit mijn collectie.'

Nog zo'n anekdote: 'Ik was nog een groentje en kocht een helderwitte gelobde schaal die als plantenbak fungeerde in een winkelje bij de Haarlemmerpoort. Honderd gulden bood ik. Die mensen dolblij. Ik ben naar huis gegaan, heb hem aan iemand laten zien en die zei: dat moet een Copier zijn. Later heb ik hem voor 11 duizend gulden verkocht; ik had geld nodig om de woonkamer te stucen.' Copier zelf heeft Poels een keer ontmoet, vijf jaar voor zijn dood. 'Hij woonde in een bejaardentehuis in Wassenaar, ik ging langs omdat ik een vaasje wilde laten signeren dat nog ongemerkt was. 'Het is van mij,' zei hij, 'maar ik signeer het niet.' Blijkbaar vond hij het niet mooi genoeg. Bij het weggaan wilde hij me nog wat verkopen. Modern werk. Ik heb maar niet gezegd dat ik daar niet van hield.'

→ Lees verder op pagina V4

Glastaal voor leken

- 1 Craquelé de hete glasbel aan de blaaspijp verdampd in de oven waar metaaloxide in wordt geblazen. Die oxide slaat neer op het glas, blaas je vervolgens het glas uit, dan breekt dat laagje, en ontstaat craquelé.
- 2 Tin-antimooncraquelé is een zwart craquelé. Na 1935 mocht dit giftige procedé niet meer worden toegepast.
- 3 Unica eenmalige ontwerpen. De unica die op de markt het meest opbrengen, dateren van de periode rond 1930 en van de late jaren tachtig. Monumentale unica uit die tijd brengen tussen de 40 en 50 duizend euro op.
- 4 Serica zijn ontwerpen van unica waarvan er meerdere zijn gemaakt.

→ Vervolg van pagina V3

'Alles gaat op aan Copier'

Gertjan en Anja den Hartog verzamelen craquelé van Copier. 11 duizend euro gaven ze uit voor een kobaltblauwe vaas, een unica.

Gertjan den Hartog (45), computerprogrammeur bij Miele, is wat hij zelf noemt 'een kleintje' onder de verzamelaars van Copier. Niettemin kocht hij vorig jaar twee 'bloedmoole' unica, de F215 uit 1929, een feigele vaas met tinantimoon, en de G307 uit 1930, een paarse kom met blauwe kleurpoeders en craquelé. Een uitzonderlijk jaar was het, qua uitgaven, zegt Den Hartog. 'Voor een unica betaal je al snel een paar duizend euro. We hebben geen auto, geen kinderen en we maken geen verre reizen. Dus ja: alles gaat op aan Copier.'

Thuis bij Gertjan en zijn vrouw Anja, in zo maar een straat in een stadje onder de rook van Utrecht. Wie door het grote raam naar binnen kijkt, ziet het meteen: glaswerk in alle vensterbanken en op de schouw en in het midden van de kamer een vitrinekast uitgelicht met halogeenlampjes en gevuld met prachtige vazen en schalen in geel, blauw, groen en wit. Geen mens in de straat die weet hoe bijzonder dit is. 'De meesten hebben nog nooit van Copier gehoord. Die denken alleen: Gertjan en Anja houden van glas.' Hij was een van de eersten die de catalogus *Copier Compleet* in huis had. Het begon met zijn oma, buurvrouw van Andries Copier in Leerdam. Oma had een Leerdam Serica no. 5 uit 1928. Toen ze stierf, erfde Den Hartogs vader de vaas. 'Ik was er gek van. Ik ben meteen naar het Glasmuseum gegaan om meer over Copier te weten te komen. Mijn vader had totaal geen gevoel voor die vaas. Die stond daar gewoon op de grond. Tot hij sneuvelde.'

Zijn eerste aankoop deed hij twintig jaar geleden. Zijn vrouw en hij hadden net een huis gekocht, ze zochten spullen op rommelmarkten om het in te richten. 'Ik zag een wit vaasje, zogenaamd seriegoed dat vroeger bij De Bijenkorf werd verkocht. Het kostte 90 gulden. We hadden een klein boekenkastje omgebouwd. Daar kwam het in.'

Na verloop van tijd ging Den Hartog van seriegoed over op serica. 'Unica waren in die tijd nog te duur voor mij. Copier heeft 73 serica gemaakt, in het begin wilde ik ze allemaal hebben. Maar ja, je ontwikkelt je smaak. Toen ik een unica tegenkwam die wel betaalbaar was, dacht ik: liever dat, dan iets waar er nog twintig van zijn.'

Den Hartog bouwt al jaren aan zijn collectie op basis van dezelfde criteria. Hij vindt een Copier pas mooi als er craquelé in het glas zit, er licht doorheen valt, als het kleur heeft en vóór 1935 ontworpen is. 'Ik heb één dikwandige vaas van na die tijd en alleen omdat hij zo belachelijk goedkoop was. Maar mooi vind ik hem niet.'

Drie, vier keer per dag checkt hij het internet, eBay, of Istdijs.com. De mooiste stukken komen uit Amerika. 'Daar konden ze in de jaren dertig die dure vazen betalen.' De nieuwste aankopen komen altijd op de ereplaats in de vitrinekast, op de bovenste plank. 'Na een tijdje gaan we ermee schuiven. Dat schaalte op de onderste plank lijkt niet zo bijzonder. Maar zet je hem in het licht, dan zie je ineens al die luchtbelletjes. Dan is-ie zo mooi.' Zijn grootste unica kocht hij vijf jaar geleden in Amerika, via internet. Een vaas uit 1929, in kobaltblauw. 11 duizend dollar kostte hij. 'Je weet niet wat je ziet als er 's ochtends licht op valt. Ik kan daar nog elke dag van genieten. Net als van die feigele vaas uit 1929. Die gaat hier nooit meer weg.'

Gertjan en Anja den Hartog.

Harry en Anja Corbijen en hun kinderen.

'Als er een glas valt, moet papa huilen'

Anja en Harry Corbijen verzamelen Copier vanaf hun studietijd. Samen met hun kinderen struinen ze de glasveilingen af.

Tegen hun jonge kinderen zeggen ze wel eens gekschierend: 'Als er een glas valt, moet papa huilen.' Anja Corbijen, redactioneel manager bij een communicatiebureau (43): 'Er is gelukkig nog nooit iets gebeurd. Toen ik zwanger was van Laura, de oudste, hebben we aan bevriende verzamelaars gevraagd: hoe doen jullie dat met de kinderen? Die van hen zeiden tegen vriendjes die kwamen spelen: 'Je moet oppassen, want wij hebben kunst.' Zo ver gaat het bij ons niet. Ze mogen alleen niet binnen ballen.'

Als studenten kwamen Harry en Anja veel bij een bevriend kunstenaarsstel aan de gracht in Amsterdam, in een appartement met 'hoogwaardig antiek' en moderne kunst. 'Het was het sferentie dat ons aantrok', zegt Anja. 'We komen niet uit rijke gezinnen, zijn allebei opgegroeid in de Bijlmer. Ik denk dat we daar op die gracht allebei voor het eerst proefden van de vrijheid en de volwassenheid en van de *art of living well*. Soms, als we 's avonds op de bank zitten en om ons heen kijken, zeggen we tegen elkaar: 'Dat hebben we leuk gedaan. Alles wat hier staat, hebben we zelf opgebouwd.'

Het verzamelen is een familieding geworden. Met z'n vieren gaan ze geregeld naar een veiling, museum of beurs. 'Papa moet weer een vaas kopen', zeggen de kinderen dan. Bijna altijd zijn ze de jongsten, en de enige met kinderen. Harry (45), vermogensbeheerder, is de bieder van de twee. Anja: 'Hij kan heel cool and collected wachten tot iedereen is uitgeboden en dan pas toeslaan. Hij heeft een keer uitgelegd dat dat een tactiek is: mensen ontmoedigen om weer opnieuw mee te bieden.'

Twintig jaar verzamelen ze, de laatste jaren voornamelijk Leerdam Unica - behalve van Copier ook van tijdgenoten Chris Lanoo en Chris Lebeau. Van Floris Meydam hebben ze glaswerk uit de jaren vijftig, van Copier unica die bijna zes decennia bestrijken. Anja: 'Mijn voorkeur gaat uit naar modern. Craquelé vind ik een beetje braaf.'

Harry daarentegen zwicht nogal eens voor de vroege unica. 'En als ik helemaal niet over de collectie nadenk, ben ik geneigd werk van Copier uit de jaren zestig te kopen. Daar is weinig van, omdat dat meer het tijdperk was van Floris Meydam.'

Soms vraagt Harry aan Anja of er niet meer lijn moet in de collectie. Ze maken namelijk ook uitstapjes naar keramiek of lampen. Dan zegt Anja: het gaat goed zo. 'Wij gaan voor stukken met een museale kwaliteit, stukken die op zichzelf kunnen staan.' Harry: 'Wat ik zo leuk vind aan onze Copiercollectie, is dat hij bijna zes decennia omvat. Sommige werken uit de jaren tachtig zijn knettermodern. Copier is zich altijd blijven vernieuwen.' Op de rommelzolder annex werkkamer staat het kwetsbare glas op de op maat gemaakte boekenkast. Ervoor: een ratjetoe van Playmobil, koffers, sporttassen en verhuisdozen. Anja: 'Natuurlijk vind ik het jammer dat het hier boven staat. We hebben het er al jaren over: moeten we geen groter huis? Maar ja - dan krijgt de verzameling wel de ruimte, maar is er geen geld meer om iets nieuws te kopen. Dat hebben we er nog steeds niet voor over.'

Copier Compleet. Het Oeuvre van A.D. Copier 1901-1991 van Joan Terminck en Laurens Geurtz. Naj Uitgevers. ISBN 978 90 5662 832 1. Tot 30 april 49,50 euro, daarna 59,50.